

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

X. De benedictione quae in Eucharistia adhibetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

tere. Quin potius adeunt scholam S. Dionysij, Augustini, Chrysostomi, Ambrosij, aliorumque sapientissimorum Ecclesie Christiane antesignanorum? Sed Calvinista vicissim illos appellant Luthero-Papistas, habentque risui Belgicos, Hollandicos & Scoticos Calvinistas, qui discumbentes, velut præsuri, Cœnam sumunt: vade etiam comestatoriam eam appellant. Et hi quidem docent, oportere ad exemplum Domini eodem modo, quo ipse, sedere. Verum ad conformandum sese ad hoc exemplar per omnia, oportet & numerum ternum denuum observare: quum ipsi promiscue tot discumbant, quot mensa capit; quin & oporteret eos ad imitationem Salvatoris, super lectis accumbere, & cubitis inniti: nam ad hunc modum ipse cum Apostolis suis in solenni hoc conuiuio discubuit, exitaque eius consuetudinis mentio in Scriptura tam veteris quam Noui Testamenti, eademque in sacris Tabulis optimi Patris Richeoni eleganter depicta conspicitur. Schlusfeldburgius Lutheranus, de Belgarum Cœna loquens, horrore affici se dicit, quoties videat eos, non secus ac ebriosos & rusticos in caupona sedentes, tantum bibere. Ministrum, in medio confidentem, sumto poculo, primum bibere bonum haustum, & plus quam in Ecclesia deceat, deinde potrigentem vitrum, dicere, *Accipite, & bibite, recordantes sanguinem Christi pro vobis effusum esse.* Eundem distribuente panem, his verbis uti, *Accipite & comedite, recordamini & credite Corpus Christi crucifixum esse pro vobis.* Sed ad Gallos nostros redeamus. Hi postquam sumperunt suam portionem panis, & poculum suum biberunt, locum faciunt ceteris. Apud Anglos autem ij, qui communicaturi sunt, non ad mensam accedunt, sed in ordinem redacti, suo quisque loco se continent, flexis genibus, ad quos deinde Parochus siue Episcopus, veste sua sacra, post habitam admonitionem, indutus, panem circumfert. Eum duo Diaconi sequuntur, parenam, in qua est panis, gestantes, & præterea duo famuli, vna manu cantharum vino repletum, altera vitrum quisque tenentes. Et hoc modo instructi, ordine alius post alium Cœnam Domini administrant. Scoti, horum vicini, mensæ assident, vt Belgæ & Batavi. In medio Rex, si adest sedet, cui vtriusque assident Aulæ suæ proceres. Minister, non vt in Anglia, sacra veste indutus est. Qua de re specialius aliquid attingam in tractatu de Schismate Anglicano, Scotiae, aliarumque regionum vicinatum. Et hi sunt hæreticorum

hac in re varij ritus, quum contra omnes Catholici flexis genibus Sacramentum sumant. Quorum vni formitas quasi Lydius quidam lapis est, infallibile testimonium perhibens veritati & assillegitiæ diuinæ, & eo ipso, adorandum esse hoc sacramentum, ostendens Corpus enim, ut inquit Athanasius, propterea adorari debet, quia per vniorem personalem factum est Corpus Filij Dei increati, Corpus annunciatum per Angelos, formatum à Spiritu sancto, vestimentum factum Theanthropi. Accede, inquit, vetus ille Hierosolymitanus Patriarcha, inclinatus & prostratus, venerabundus & adorabundus.

X. Et hæc quidem est Cœna Calvinistica, ab ipsis prohibitu procusa ad nullam antiquitatis exemplar composita ad nullus quæ sub Cælo sit, Christianæ Ecclesie similitudinem conformata, à nullo Concilio approbata, nulla tanto mysteria digna solemnitate conspicua, nulla sanctitatis nota insignis, nec quidquam habens, quod sapiat Religionem, quodve animi deuotionem vel tantillum excitet, omni denique sanctificatione & benedictione, tamquam re, vt ipsi loquuntur, ludrica, destituta. Et hæc causa est, ob quam in Biblijs Geneuæ excusis, infidi isti interpretes, ad tollendam benedictionem Eucharistie, Græcam vocem, *εὐλογίας*, ita reddiderunt, vt pro benedictione gratiarum actionem substituerint, quemadmodum etiã Apostolus τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας nominat, ipsi ex Calice benedictionis. Calicem gratiarum actionis non ita fabricauerunt. Lutherani autem conscientie plus habuerunt, vt qui hæc ipsa benedictione Sacramentarios flagellent. Dominus noster, supremus ille Sacerdos, vtrumque fecit, & benedicens panem & Calicem, & gratias agens: quæ duæ actiones vt videntur in hoc mysterio inseparabiles, ac ambæ Sacramentales, differunt tamen inter sese. Neque enim ordinaria fuit hæc gratiarum actio, sed solennis & inuocatiua omnipotentie Dei, ad implendum hoc miraculum, & benedictio ad procreandam nouam qualitatem vim & perfectionem in re benedicta, pane, videlicet, & vino. In hæc enim elementa benedictio dirigebatur, vt D. Pauli verba ostendunt. *Calix benedictionis, inquit, cui benedicimus nonne Communio Sanguinis Christi est? Quomodo omnes Patres hunc locum acceperunt, eo que vsi sunt, id quod ridet soli Calvinistæ, nec quam sit ipsorum actio ridicula, videre possunt. Fui aliquando in ciuitate Aginensi, quum Nobilis quidam sumto pane ad comestatoriam*

messandum, eoque in duas partes secto, dimidiam daret virgini cuidam, inquit, Celebremus vna Coenam. Ea reuerentiam, quam in max. me solenni Religionis suæ actu adhibent: nunc reliquias, Ceremonias, & quidem proxime matrimonia illorum videamus.

DE CONFUSIONE MATRIMONIORUM APUD CALVINISTAS,

CAPUT XIII.

ARGUMENTUM.

- I. De matrimonii Calvinistarum, & eorum confusione.
- II. Iidem ob commissum adulterium alteri nubendi suis faciunt potestatem.
- III. Quibus ex causis maritici uxores repudiare liceat.
- IV. Quibus ex causis uxori etiam vivente marito alii liceat nubere.
- V. Complurimula eiusmodi repudiorum historiae.
- VI. Vera historia qua Genoua contigit.

I. **E**tiam si in Sacramentariorum numero non habeat Calvinistica hæresis Matrimonium, tudeatque e nomine Tertullianum & S. Augustinum, qui vna cum reliquis veteribus Christianis, hoc nomine frequenter illud insigniunt: nobis tamen de eo dicendum est aliquid. In Francia desponsati in concione se sistunt: ibi eos Minister, nulla intercedente ceremonia, precatione aut benedictione, matrimonio copulat. Mos diu obtinuit, ut matrimonium non nisi in exordio concionis, & ante preces, celebraretur: ne scilicet, Sacramentale aliquid illi inesse, per errorem existimaretur. Sed quum id non nisi in conspectu populi fieri posset, ex quo fiebat, ut multi interea ligarentur magicis artibus, crescente vna cum hæresi hoc genere incantationis. (id quod vnum est ex signis Antichristi Regnum præcedentibus) introductum est pluribus in locis, ut ad finem vsque concionis hic actus suspenderetur, & dimisso demum populo celebraretur. Graduum, consanguinitatis, nisi inter fratrem sororemque, rationem non habent: nam qui sunt his remotiores, sine discrimine iunguntur, ut fratrum sororumque inter se liberi, & aunculi cum neptibus, Caeterus vi-

diffe se ait Synodos dissidentes inter se incautos nuptiis, quas approbauerint, decretoque suo earum celebrationem promouerint, alia rursus condemnauerint. Quin & alio crasso admodum errore idem laborare eos scribit, dum, videlicet, iis in locis, ubi libertas illi indulgetur, vni marito duas uxores copulent, & vnam uxorem duobus viris nuptum dent, dicitque ad id obtinendum nihil aliud requiri præter hanc vnam rationem, aut allegationem verius, quod nimirum prior coniunx Religionem sequi, & Geneuam aut aliud vna migrare detrectet, si, videlicet, vel vir vel mulier istius Religionis professionem susceperit: nam inter maritum & uxorem hac in re nullum discrimen ab ipsis statui, sed pari iure virumque censeri. Hæc Caietus Maribus anno vicelesimo, & filiabus decimo octauo licet absque parentum consensu nuptias contrahere. Et si intra sex hebdomadas à celebratis sponsalibus non incedant coniugium, cogi ad hoc à Consistorio possunt, iuxta Geneuenses constitutiones.

II. Fornicationis causa ita dissoluitur apud ipsos coniugium, vt utrique parti liceat ad secundas nuptias transire, contra expressum Dei verbum, & veteres Ecclesiæ constitutiones, quam plurimis iustissimis rationibus subnixas, quum mulier, quamuis adultera, nihilominus deuincta maneat viro. Diserte enim scriptum est, quod quicumque duxerit dimissam, committit adulterium: vnde sequitur, matrimonium adhuc durare. Et præterea hæc vox, dimissa, separationem lecti significat, non vinculi coniugalis: Nam quod Deus coniunxit, homo separare non potest. Itaque si mulier adulterij virum conuiccescit, potest, iuxta Leges Geneuensium, diuortium petere, & alteri nubere, & vitæ item aliam uxorem ducere. Tanti est ipsis matrimonium, habeturque pro contractu civili, à quo licent iterum discedere. Et interim clamat ex superiore loco vxoratus Minister, nos illos esse quos Apostolus voluerit indigitare quum Nicolaitas Hæreticos, & alios matrimonium detestantes, notat. Verum non damnant Ecclesia matrimonium, tanquam rem illicitam, sed cum Apostolo Paulo docet, virginatatem castitatemque magis esse honorabilem. Notanda est præterea etiam hac in re illorum confusio. Monachorum ad Ecclesiam Catholicam, illorum Religione relicta, redeuntium coniugia, dissolui posse existimant auctoritate Magistratus, contra expressum Dei verbum. Nam si matrimonium illud est, non potest nisi morte dissolui: itaque hoc ipso tacite consentitur, matrimonium id non esse.